

[Justitsministeren.]

jeg føler trang til at fremhæve det her —, at man har lagt vægt på en formulering, som ikke giver udtryk for nogen ombudsmanden tilkommende instruktørisk eller disciplinær myndighed. Det er endvidere i § 9, sidste stykke, foreskrevet, at ombudsmanden, hvis han giver meddelelse om en sag til rigsdagen eller en minister, eller hvis han fremdrager sagen i den beretning, som han hvert år afgiver til rigsdagen, har pligt til at give oplysning om, hvad den pågældende selv har anført til sit forsvar.

Medens der i grundlovsforslagets § 55 er åbnet mulighed for oprettelse af to stillinger som ombudsmænd, har det foreliggende lovforslag nøjedes med een sådan stilling, idet man indtil videre vil lade samme ombudsmand beskæftige sig med både den civile og den militære forvaltning. Skulle det senere vise sig påkrævet at indføre en særlig ombudsmand for militæret, er der hjemmel hertil i grundlovsforslagets § 55, og jeg henviser i denne forbindelse til nærværende forslags § 14, hvorefter loven skal optages til revision i rigsdagsåret 1955—56.

Lovforslaget har været genstand for forhandling mellem justitsministeriet og de anerkendte tjenestemandorganisationer. Disse har under forhandlingen erklæret, at de ikke kan tiltræde det foreliggende forslag.

Tjenstemandsrepræsentanterne har bl. a. indvendt, at forslagens § 1, hvorefter ombudsmanden kun vælges for samme tidsrum som rigsdagen og kan afskediges i løbet af denne periode, hvis han ikke længere nyder rigsdagens tillid, betyder, at ombudsmanden ikke kan være i besiddelse af den uafhængighed, som burde kunne kræves hos en person, der udøver så betydningsfulde funktioner.

Organisationerne har endvidere gjort gældende, at bestemmelserne i forslagens §§ 7 og 9 om ombudsmandens beføjelser betyder en tilsidesættelse af den for tjenestemændene så afgørende bestemmelse i tjenestemandens lovs § 17 om adgang til at blive bekendt med en indgivet klage og adgang til at møde med bisidder. Man finder det også meget uheldigt, at der ved § 9, stk. 3, er tillagt ombudsmanden beføjelse til at fremsætte sin opfattelse af sagen, uden at tjenestemanden har mulighed for at få en egentlig afgørelse af spørgsmålet.

Fra dommerside er det særligt anført, at domstolene burde være holdt udenfor ord-

ningen, da deres administrative virksomhed er af underordnet betydning i forhold til deres judicielle virksomhed, og da afgrænsningen kan være vanskelig at foretage. Man finder, at forslaget betyder en svækkelse af domstolenes uafhængighed.

Forslaget om en rigsdagens ombudsmand betegner en nydannelse i dansk ret. Selvom lovforslaget er ret kort og overskueligt, må man gøre sig klart, at dets konsekvenser er vidtrækkende, ikke alene for de tjenestemænd og andre, der omfattes af forslaget, men for den retlige ordening i samfundet i almindelighed.

Forholdet mellem borgerne og administrationen har været under debat igennem så lang tid, at en afklaring af problemet nu må finde sted. Forslaget tilsigter dette, og jeg tør vel gå ud fra, at det vil blive underkastet en meget grundig behandling i et udvalg, hvor der kan blive lejlighed til at drøfte spørgsmålene i enkeltheder og herunder også tage stilling til de af tjenestemandorganisationerne fremførte indvendinger.

Med disse bemærkninger skal jeg foreløbig anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 15 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov nr. 168 af 31. marts 1949 om oprettelse af et statsseminarium i København.

Valgt blev: *Bomholt, Kaj Andresen, Lys-holt Hansen, Helsing, Horn, Kai Jensen, Bodil Koch, Krogh, Arnth Jensen, Ladefoged, Gudrun Hasselbriis, Bøgholm, Rasting, Jørgen Jørgensen (Lejre) og Helge Madsen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 15 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om forlængelse af lov om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, vareforsyning m. v.

Valgt blev: *Krag, H. C. Hansen, Poul Hansen (Kalundborg), Fanny Jensen, Lars P. Jensen, Kjærboel, Hans Rasmussen, Anker*